

Komentář k testu z 6.4.2011 (JAP215 b):

Nejprve opět uvádím znění testu:

- ① 寒い ____ 隆さんはぼうしをかぶっていません。
- ② 少し寒い ____ 公園にでも散歩しましょう。
- ③ Někdo jako Tomáš zvládne běžet rychle jako vítr.
- ④ 先生の車を直させていただけませんか。

- Doplnění vhodného výrazu pro spojení v ① a ② nemělo být velkým problémem. Věta ① naznačuje realizaci odlišnou od našeho očekávání (když je chladno, očekáváme, že člověk se bude teple oblékat a bude nosit čepici), správně tedy mělo být のに. Věta ② naopak nemohla のに obsahovat, protože řídicí predikativ není v indikativním způsobu, správně tedy mělo být *ga*, *kedo* apod.
- Příklad ③ zahrnoval použití ~のよう (な) ve dvou různých napojeních: adnominálním a adverbálním. トマーシュさんのような人 byl první případ, 風のように速く走れる byl případ druhý. Koncovka *-na* nabývá u této konstrukce stejných paradigmat, jako u kteréhokoliv jiného *-na* adjektiva.
- Překlad ④ se ukázal být největším problémem. To, že se jednalo o vyjádření prosby či žádosti, bylo patrné z výrazu *itadakemasen ka* („mohl/směl bych dostat...“). Objektem onoho „dostání“ je 先生の車を直させるコト (napojeno na predikativ přirozeně pomocí adverbálního *-te* tvaru). Jak jsem již několikrát na hodinách uvedl, japonština neoperuje s infinitivem. Pro tuto potřebu však vezmeme právě 直させるコト za infinitiv, tj. „svolení opravit auto pana profesora“ (kauzativní význam „nucení“ můžeme vyřadit už s ohledem na pomocné *itadaku*).

Zvykněme si vnímat rozdíl mezi

- a) 直していただけませんか。 „Můžete mi opravit...?“ (*Nemohl bych dostat opraveno?*)
- b) 直させていただけませんか。 „Směl bych Vám opravit...?“ (*Mohl bych dostat svoleno opravit?*)

Doporučuji vytvořit si několik solidních příkladových vět pro zařazení.

Dále již konkrétněji:

321422 – Opět velmi dobré. Snad jen dvě věci: Osobní jména zásadně nepřekládáme a přepisujeme je „foneticky“ (resp. fonologicky) do katakany (pokud víte, jak se vyslovuje jméno „Tomáš“, měla byste být schopná je v mezích přijatelnosti přepsat). Druhá věc je, že „opisný potenciál“ využívá formálního substantiva *koto*, tj. 走ることができる.

321959 – Až na sloveso „zvládne běžet“ (včetně *kandži*) to bylo OK.

361876 – Až na potenciál slovesa *haširu* (*-u* sloveso) to bylo OK.

220090 – ③ a ④ nebyly správně. V prvním případě byl problém s nepatřičným *dareka* (tyto případy řešíme např. pomocí *hito*, tj. „člověk jako Tomáš...“). V druhém s podmětem.

375745 – V ③ nesprávný tvar potenciálu, v ④ nesprávný podmět (*itadaku* zde má přeci podmět v osobě „učí“).

361897 – Až na podmět v ④ (viz výše) to bylo OK.

359374 – OK (snad jen, při vykání panu profesorovi by se možná hodilo velké V ve „Vaše“).

361336 – V překladu ③ jste příliš experimentovala (nebo možná zapoměla na to, co zrovna probíráme), což Vás svedlo nesprávným směrem. Výraz トマーシュさんらしい人 by znamenal něco jako „člověk s určitými rysy Tomáše“ („*tomášovitý* člověk“). Výraz *rašii* se v atributivní pozici používá v konstrukcích typu 春らしい天気 („typicky jarní počasí“), 日本人らしい考え方 („typicky japonský způsob uvažování“) apod. V druhé části věty jste měla jednak dvě nepřipustná napojení (partikuli *no* před adverbálním tvarem adjektiva a adnominální tvar *mitai-na* před slovesem). Kromě toho はしるもの by byla nějaká „utíkající věc“ nebo „utíkající člověk“. Opisný potenciál potřebuje *koto*.

342720 – V ③ jste nepřeložila to „někdo jako“ a „rychle“, ale gramaticky správně věta byla. Zbytek bohužel.

342195 – O nedostacích snad víte. *速いはしるできる je asi tak syntakticky napojeno jako *tráva kráva pásti se. V překladu ④ by Vám nejspíš nevyšla zpětná kontrola – „Mám Vám opravit auto?“ bychom řekli (jak jsme se učili v 1. semestru) 車を直しましょうか。

361581 – Až na potenciál v ③ a určení podmětu v ④ to bylo OK.

361040 – Bohužel příliš pozdní příchod.

255493 – ① a ② naopak. V ③ nevhodné formální substantivum (viz výše) a chybějící překlad „rychle“. V překladu ④ Vám u českého kondicionálu nejspíš vypadlo „by“.

361940 – V ④ nesprávně určený podmět. V ③ nevhodný adverbální tvar adjektiva (můžete mít *hajai* + N, ale ne **hajai* + V). Jméno „Tomáš“ je s dlouhou samohláskou, pro to má japonština při transkripci do katakany prostředek, že ano.

361482 – V ③ nesprávný tvar potenciálu. V ④ bych možná nepřekládal s tím „to auto“ (to by možná chtělo v zadání 車は). Jinak OK.

J. Matela